

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 25 stycznia 2022 r.

Poz. 942

Rozstrzygnięcie nadzorcze Nr WNP-I.4131.10.2022.DK

Wojewody Mazowieckiego

z dnia 25 stycznia 2022 r.

dotyczy uchwały Nr XL/389/2021 Rady Gminy Wieliszew z dnia 30 grudnia 2021 r. w *sprawie Programu Stypendialnego w Gminie Wieliszew.*

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-I.4131.10.2022.DK

Warszawa, 25 stycznia 2022 r.

Rada Gminy Wieliszew
ul. K.K. Baczyńskiego 1
05-135 Wieliszew

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1, w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

- rozdziału 1 pt. *„Stypendia za wyniki w nauce dla uczniów publicznych szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Gminę Wieliszew”* Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XL/389/2021 Rady Gminy Wieliszew z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Programu Stypendialnego w Gminie Wieliszew,
- rozdziału 2 pt. *„Stypendia naukowe dla studentów”* Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do uchwały, w zakresie ustaleń § 6 ust. 4,
- rozdziału 3 pt. *„Stypendia artystyczne dla osób szczególnie wyróżniających się w dziedzinie twórczości artystycznej”* Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do ww. uchwały, w zakresie ustaleń: § 7 ust. 3 w odniesieniu do sformułowania: *„uczniom i studentom, którzy są mieszkańcami gminy Wieliszew”*, § 8 w odniesieniu do sformułowania: *„spełniają łącznie następujące warunki”*, § 8 ust. 1,
- załącznika nr 1 do Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do ww. uchwały pt. *„Wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce”*,
- załącznika nr 2 do Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do ww. uchwały pt. *„Indywidualna karta osiągnięć kandydata do stypendium za wyniki w nauce”*.

Uzasadnienie

Rada Gminy Wieliszew w dniu 30 grudnia 2021 r. podjęła uchwałę Nr XL/389/2021 w sprawie Programu Stypendialnego w Gminie Wieliszew.

W uchwale wskazano, że podstawę prawną do jej podjęcia stanowią przepisy art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.), art. 96 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.), art. 31 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1133) oraz art. 7b ust. 1 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194, z późn. zm).

Zgodnie z art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy o systemie oświaty, w przypadku przyjęcia programów, wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Należy zauważyć, że zgodnie z przywołanym powyżej przepisem ustawy o systemie oświaty warunkiem koniecznym do wypełnienia delegacji ustawowej jest ustalenie formy i zakresu pomocy.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na brzmienie § 3 ust. 2 rozdziału I pt. „*Stypendia za wyniki w nauce dla uczniów publicznych szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Gminę Wieliszew*” Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew:

„2. Liczbę stypendiów oraz ich wysokość ustala corocznie Rada Gminy Wieliszew w drodze uchwały do dnia 30 października każdego roku kalendarzowego.

Zgodnie z orzecnictwem, dotyczącym wypełnienia delegacji ustawowej w powyższym zakresie, należy wskazać:

– „*Brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich*

- warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 6 lipca 2021 r. II SA/OI 248/21);
- „Z treści art. 90t ust. 4 u.s.o. wynika, że to organ stanowiący, a nie wykonawczy określa formy i zakres pomocy udzielanej dzieciom i młodzieży. Zatem to do prerogatywy rady należy ustalenie zakresu stypendium, co obejmuje wskazanie jego wysokości. Scedowanie tego uprawnienia na organ wykonawczy stanowi istotne naruszenie prawa.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 11 maja 2021 r. II SA/OI 298/21);
 - „Kompetencja do ustanowienia wysokości stypendium przysługuje wyłącznie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego i nie można jej delegować na żaden inny podmiot. To rada, jak wynika z art. 90t ust. 4 u.s.o., określa formy i zakres pomocy, zatem to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się wysokość pomocy pieniężnej. Brak określenia w uchwale zakresu pomocy, tj. wysokości stypendium, przy jednoczesnym scedowaniu tej kompetencji na organ wykonawczy stanowi nie tylko istotne naruszenie prawa, ale także stanowi o tym, że organ uchwałodawczy nie wykonał delegacji ustawowej. Takie pominięcie uchwałodawcze powoduje, że akt prawa miejscowego jest niekompletny. W związku z tym zaistniały podstawy do stwierdzenia jego nieważności w całości.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2021 r. II SA/OI 266/21);
 - „Kompetencja dotycząca określania wysokości stypendiów przysługuje radzie gminy. To rada, jak wynika z treści art. 90t ust. 4 u.s.o., określa "formy i zakres tej pomocy", zatem to rada ustala czy będzie to pomoc pieniężna czy rzeczowa oraz jej zakres pod pojęciem, którego znajduje się wysokość pomocy pieniężnej. Brak określenia w uchwale zakresu przyznawanej pomocy, tj. wysokości stypendium, przy jednoczesnym scedowaniu tej kompetencji na organ wykonawczy stanowi naruszenie prawa. Przepis art. 90t ust. 4 u.s.o. nie przyznaje organowi wykonawczemu gminy kompetencji do określenia wysokości stypendiów.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 lutego 2019 r. IV SA/Po 1061/18).

W świetle powyższego, wobec braku wypełnienia delegacji ustawowej w sposób kompleksowy, konieczne jest stwierdzenie nieważności rozdziału I pt. *„Stypendia za wyniki w nauce dla uczniów publicznych szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Gminę Wieliszew”* Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, w całości.

Organ nadzoru dostrzega, wprawdzie, prawidłowe wskazanie organu jednostki samorządu terytorialnego uprawnionej do ustalenia wysokości stypendium, jednakże brak wskazania konkretnej wysokości przyznanego świadczenia skutkuje istotnym naruszeniem prawa.

Wobec powyższego, konieczne jest również stwierdzenie nieważności, w całości, załącznika nr 1 do Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew stanowiącego załącznik do ww. uchwały pt. *„Wniosek o przyznanie stypendium za wyniki w nauce”* oraz załącznika nr 2 do Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do ww. uchwały, pt. *„Indywidualna karta osiągnięć kandydata do stypendium za wyniki w nauce”*.

Na podstawie art. 96 ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa:

- 1) rodzaj stypendium;
- 2) kryteria i sposób przyznawania stypendium;
- 3) maksymalną wysokość stypendium, o którą może ubiegać się student;
- 4) warunki wypłacania stypendium.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może również określić warunki zwrotu stypendium i odstąpienia od żądania jego zwrotu.

Jak wynika z § 6 ust. 4 rozdziału 2 pt. *„Stypendia naukowe dla studentów”* Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do uchwały: *„W przypadku niewystarczających środków finansowych pierwszeństwo w przyznaniu stypendium będą mieli studenci, którzy nie otrzymują stypendium naukowego z innych źródeł.”*

Stypendium winno odnosić się do kwestii osiągnięć naukowych i ewentualne pierwszeństwo w zakresie jego przyznania winno odzwierciedlać kryteria, w oparciu o które przyznawane jest stypendium, nie zaś do kwestii otrzymywania dochodu z innych źródeł.

Przyjęta przez prawodawcę lokalnego regulacja, została podjęta z przekroczeniem delegacji ustawowej, co ponadto powoduje nieuzasadnione zróżnicowanie sytuacji osób uprawnionych do otrzymania świadczenia.

W myśl art. 7b ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, a organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określą szczegółowe warunki i tryb przyznawania stypendiów, o których mowa w ust. 1, oraz ich wysokość, mając na uwadze wspieranie rozwoju umiejętności artystycznych oraz upowszechnianie kultury i opieki nad zabytkami.

Zgodnie z § 7 ust. 3 oraz § 8 ust. 1 rozdziału 3 pt. „*Stypendia artystyczne dla osób szczególnie wyróżniających się w dziedzinie twórczości artystycznej*” Programu stypendialnego w Gminie Wieliszew, stanowiącego załącznik do ww. uchwały:

„§ 7.3. Stypendium przyznaje się uczniom i studentom, którzy są mieszkańcami gminy Wieliszew za osiągnięcia uzyskane w roku poprzedzającym rok, w którym składany jest wniosek.”

„§ 8.1. Prawo do ubiegania się o stypendium za wybitne osiągnięcia artystyczne przysługuje kandydatom, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki: nie ukończyli 24. roku życia.”.

W przepisie delegującym do wydania aktu przez organ jednostki samorządu terytorialnego brak podstaw do ograniczenia kręgu osób uprawnionych do uczniów, studentów, czy osób które osiągnęły określony wiek.

Rada Gminy, w sposób nieuprawniony, zawężyła krąg osób uprawnionych do pobierania świadczenia, z jedoczesnym przekroczeniem delegacji ustawowej.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały Rady Gminy Wieliszew, we wskazanej w petitum części, jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa, w części objętej orzeczeniem, z dniem jego doręczenia.

Konstanty Radziwiłł
Wojewoda Mazowiecki

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym ważnym kwalifikowanym certyfikatem/